

Srbsko hledá cestu, jak udržet a zvýšit produkci mléka

27.1.2023 - Vladimír Váňa | Ministerstvo zemědělství ČR

Největší nárůst je patrný u mléka, jehož cena vzrostla ve sledovaném období o 91 %.

Cena rostla především v posledním kvartálu loňského roku, kdy srbská vláda musela, kvůli vzniklému nedostatku mléka, zrušit zastropování jeho maloobchodní ceny. Situace v zásobování mlékem v maloobchodech byla natolik kritická, že největší mlékárny musely ve velkém dovážet mléko ze zahraničí. Na srbském trhu se tak objevilo především polské, ale i české UHT mléko. Za prvních 11 měsíců loňského roku dovezlo Srbsko podle informací Republikového statistického úřadu mléko a mléčné výrobky za 166, 5 mil. EUR. Největší dovozy byly realizovány z Německa (43,2 mil. EUR), Polska (38,3 mil. EUR) a ze sousedních zemí jako je Bosna a Hercegovina (12,9 mil. EUR), Chorvatsko (11,1 mil. EUR) a Maďarsko (10,7 mil. EUR). Z České republiky se ve sledovaném období dovezlo do Srbska mléko a mléčné výrobky v hodnotě 5,8 mil. EUR. Důvodem nedostatku mléka a výrazného růstu jeho ceny byl značný nárůst cen krmiv a energií a dlouho přetrvávající nízké výkupní ceny mléka. Za této situace řada chovatelů snižovala stavy svých stád. Jednalo se především o menší chovatele s malými počty dobytka, kteří v Srbsku převládají. Problém je ale dlouhodobějšího rázu, podle údajů Hospodářské komory Srbska, ubylo v posledních 10 letech 55 000 kusů dojnic, což představuje snížení roční produkce o 255 mil. litrů mléka. Řada chovatelů v minulosti ukončila svoji činnost jak kvůli nízkým výkupním cenám mléka ze strany mlékáren, které zároveň zvyšovaly své požadavky na kvalitu vykupovaného mléka, tak i kvůli mnohdy opožděným výplatám subvencí. I nyní má řada menších lokálních producentů problémy s kvalitou a odbytem. Některé mlékárny nechtějí dále vykupovat mléko, ve kterém bude koncentrace aflatoxinů větší než 0,25 µg/kg (limit v EU je 0,05 µg/kg, v Srbsku bylo zatím povoleno maximálně 0,5 µg/kg). Aktuální navýšení výkupních cen mléka ale znovu oživuje v Srbsku zájem o chov mléčného skotu. Chovatelé se však chtějí namísto kvantity a počet dojnic více zaměřit na produktivitu svých stád, které mohou dosáhnout i pomocí selekce zvířat. Potřebu zvýšení genetické kvality chovů mléčného skotu si uvědomuje i srbské ministerstvo zemědělství, které dotačně podporuje nákup kvalitních chovných zvířat a genetického materiálu ze zahraničí. S pomocí dotací z prostředků fondu IPARD 3, chce ministerstvo podpořit také budování nových moderních stájí, které mají nezanedbatelný vliv na celkové zvýšení produktivity chovu. Uvedené okolnosti mohou být příležitostí pro české chovatele, exportéry genetického materiálu a dodavatele technologií pro farmy. Český skot a jeho genetika mají v Srbsku, ale i v dalších zemích západního Balkánu, velmi dobré jméno a jsou zde stále více žádané.

<https://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/proexportni-okenko/srbsko-hleda-cestu-jak-udrzet-a-zvysit.html>